

พระราชบัญญัติ
ป้องกันภัยฝ่าฝืนพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๖๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่าฝืนพลเรือน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่าฝืนพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติป้องกันภัยทางอากาศ พุทธศักราช ๒๕๔๒
- (๒) พระราชบัญญัติป้องกันภัยทางอากาศ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การป้องกันภัยฝ่าฝืนพลเรือน” หมายความว่า การดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่าฝืนพลเรือนในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมไม่ว่าการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยหรือภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว และหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมี
มาเป็นสาธารณะไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกาย
ของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใดๆ อันเป็นการมุ่งทำลาย
ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วยงาน
เนี้ยบระบบการปฏิบัติงานใดๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความ
ปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย
ต่อความมั่นคงของรัฐ

“หน่วยอาสาสมัคร” หมายความว่า หน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

“เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่าย
พลเรือน และบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานป้องกันภัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพล
เรือนแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาออก
กฎกระทรวง กำหนดข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติประกอบด้วย
รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง
กลาโหมหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือ
ผู้แทน ปลัดกระทรวงคมนาคมหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณหรือผู้แทน เลขาธิการ
สภาความมั่นคงแห่งชาติหรือผู้แทน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้แทน อธิบดีกรมตำรวจ
หรือผู้แทน อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ*หรือผู้แทน อธิบดีกรมอุตุฯหรือผู้แทน
และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรม
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย*เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๒) วางแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๓) กำหนดวิธีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลตามแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน รวมทั้งการฝึกซ้อมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๔) วางระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๕) พิจารณาและกำหนดกิจการอื่น เกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๘ แผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจะต้องมีกิจการดังต่อไปนี้ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง แล้วแต่กรณี และความจำเป็น

- (๑) การประชาสัมพันธ์
- (๒) การจัดหากำลังคน
- (๓) การจัดระบบสัญญาณภัย
- (๔) การจัดที่หลบภัย
- (๕) การจัดพื้นที่รับการอพยพ
- (๖) การพรางและการควบคุมแสงไฟ
- (๗) การรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยและการจราจร
- (๘) การป้องกันและทำลายล้างยุทธภัณฑ์ วัตถุระเบิด สารเคมี ชีวะและรังสีที่เป็นอันตราย

- (๙) การช่วยผู้ประสบภัยและการจัดการกับผู้เสียชีวิต
- (๑๐) การขนย้ายผู้ประสบภัย
- (๑๑) การรักษาพยาบาลและการอนามัย
- (๑๒) การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- (๑๓) การโยธา
- (๑๔) การสาธารณูปการ
- (๑๕) การติดต่อสื่อสาร การควบคุมการใช้คลื่นวิทยุ และการส่งวิทยุกระจายเสียง

- (๑๖) การอื่นที่จำเป็น

มาตรา ๙ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี
ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือใน
กรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ใน
ตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับ
วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว
กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ กรรมการพ้น
จากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้
จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๑ ในการประชุมของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ถ้า
ประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่
ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่
ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๒ การประชุมคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ต้องมี
กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง
ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก
เสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติอาจตั้ง
คณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่มอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้
บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ หรือ คณะอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกบุคคลใด ๆ มาสอบถาม หรือให้ชี้แจงข้อเท็จจริงใน กิจการใด ๆ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัสดุ เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

หมวด ๒

สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๖ ให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย* เป็นเลขาธิการป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือนโดยตำแหน่ง และให้กรมการปกครองทำหน้าที่สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพล เรือน

มาตรา ๑๗ ให้สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำหน้าที่เป็นกองอำนวยการของผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่ง ราชอาณาจักร
- (๒) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ
- (๓) ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยทางด้านวิชาการ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๔) จัดทำแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพิจารณาทบทวนหรือ ปรับปรุงแผนดังกล่าวอย่างน้อยทุกสามปีเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ
- (๕) จัดให้มีการฝึกอบรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๖) ประสานงาน ติดตามผล และประเมินผล ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติงาน ตามแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ

มอบหมาย

หมวด ๓

ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่ง ราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั่วราชอาณาจักร จัดตั้งหน่วย ปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการป้องกันภัย และบังคับบัญชาผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และพนักงานป้องกันภัยทั่วราชอาณาจักร

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมอบหมาย และในกรณีที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร มีอำนาจประกาศกำหนดท้องที่ขึ้นเป็นภาคตามความจำเป็นในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และแต่งตั้งผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค

ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมอบหมาย แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัยจัดตั้งกองอำนาจการเพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงานป้องกันภัยในเขตภาค

มาตรา ๒๐ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตจังหวัด แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และพนักงานป้องกันภัยในเขตจังหวัด

มาตรา ๒๒ ให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตอำเภอเฉพาะนอกเขตเทศบาล แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยในเขตอำเภอเฉพาะนอกเขตเทศบาลกับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และควบคุมดูแลการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาลตำบลด้วย

มาตรา ๒๓ ให้นายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาล แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยในเขตเทศบาล กับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แต่สำหรับเทศบาลตำบลให้นายกเทศมนตรีมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้วย

มาตรา ๒๔ ให้ปลัดเมืองพัทยาเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเมืองพัทยา แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัยบังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเมืองพัทยา กับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้วย

มาตรา ๒๕ ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร อาจแต่งตั้งผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขึ้นเป็นพิเศษเฉพาะภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมในท้องที่ใดก็ได้

ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมอบหมาย

หมวด ๔

หน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๖ ให้จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครขึ้นทุกเขตในกรุงเทพมหานครและทุกอำเภอทั่วราชอาณาจักร เพื่อช่วยเหลือในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๗ การรับสมัคร คุณสมบัติ การพ้นจากสมาชิกภาพ เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย บัตรประจำตัว สิทธิและวินัยของสมาชิกหน่วยอาสาสมัคร การปกครอง การบังคับบัญชา การจัดหน่วยอาสาสมัคร การฝึกอบรมและหลักสูตร ให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๒๘ สมาชิกหน่วยอาสาสมัครมีหน้าที่

- (๑) ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและผู้ที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมอบหมายในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๒) ปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

หมวด ๕
การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ตอนที่ ๑
การเตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๙ ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบวางแผนเฉพาะในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขึ้น และพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงแผนดังกล่าวทุกปีให้สอดคล้องกับแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติได้วางไว้ตามมาตรา ๗(๒) และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ถือปฏิบัติได้แผนเฉพาะหรือแผนปรับปรุงใหม่ตามวรรคหนึ่งสำหรับแผนของกรุงเทพมหานครและจังหวัด ให้เสนอรับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร ส่วนแผนของอำเภอ เทศบาล และเมืองพัทยาให้เสนอรับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด

มาตรา ๓๐ ในการเตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะของทางราชการฝ่ายพลเรือน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อใช้ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้ตามความจำเป็น

(๒) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และที่หลบภัยสาธารณะ ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้ตามความจำเป็น

(๓) จัดให้มีการอบรมและดำเนินการฝึกซ้อมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

(๔) เตรียมการอื่นตามความจำเป็น

มาตรา ๓๑ ให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่ปฏิบัติในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ตอนที่ ๒

การป้องกันและบรรเทาภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น หรือใกล้จะเกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ หรือเจ้าหน้าที่ ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ตามความจำป็นดังต่อไปนี้

(๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน สมาชิกหน่วยอาสาสมัคร และบุคคลใดๆ ในเขตท้องที่ให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหาย ทั้งนี้ นอกจากบุคคลที่รัฐมนตรีประกาศยกเว้น

(๒) สั่งใช้สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ของทางราชการฝ่ายพลเรือน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

(๓) สั่งใช้ยานพาหนะของทางราชการฝ่ายพลเรือน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ที่อยู่หรือเข้าไปในเขตท้องที่นั้น

(๔) สั่งใช้เครื่องมือสื่อสารทุกระบบที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

(๕) สั่งหรือจัดทำการพรากอาคารสถานที่ ตลอดจนजनการพรากและการควบคุมแสงไฟ

(๖) สั่งห้ามเข้าบริเวณหรือสถานที่ที่กำหนด

(๗) อำนาจการและควบคุมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นระเบียบโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

มาตรา ๓๓ ในกรณีฉุกเฉิน เมื่อมีสาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้นและยังไม่มีกรป้องกันหรือระงับให้ทันท่วงทีให้พนักงานป้องกันภัยมีอำนาจเข้าจัดการใดๆ และสั่งให้บุคคลใดๆ เข้าช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น เพื่อขจัดภัยเช่นว่านั้นไปพลางก่อนได้

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น หรืออันตรายจากภัยดังกล่าวใกล้จะถึง และผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบเห็นว่าสภาพของสิ่งก่อสร้าง วัสดุหรือทรัพย์สินใดอาจเป็นอุปสรรคต่อการบำบัดปิดป้องภัยอันตราย หรือจะได้รับความเสียหาย ให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดัดแปลงหรือทำลายสิ่งก่อสร้าง วัสดุหรือทรัพย์สิน

(๒) เคลื่อนย้ายวัสดุหรือทรัพย์สิน

ทั้งนี้ ให้กระทำได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การบำบัดปิดป้องภัยอันตรายนั้น

มาตรา ๔๑ ในกรณีฉุกเฉินและจำเป็นอย่างยิ่ง หากจะขอให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรสั่งปฏิบัติการอพยพตามมาตรา ๓๙ หรือประกาศจำกัดพื้นที่ตามมาตรา ๔๐ จะไม่ทันต่อเหตุการณ์ ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบมีอำนาจสั่งปฏิบัติการตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ ได้ แล้วรายงานให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๒ ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ให้นักกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยมาใช้บังคับ เว้นแต่ที่มีได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมายนั้น ให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

หมวด ๖

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๓ ให้เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงานป้องกันภัย ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๔ บุคคลซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ หรือได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติการหรือช่วยเหลือในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้ได้รับการสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๑) มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ถ้ามีกำหนดระยะเวลาไม่เกินปีละสามสิบวัน ห้ามมิให้นายจ้างงดจ่ายค่าจ้าง ลดค่าจ้าง เลิกจ้าง ลงโทษ หรือขัดขวางการทำงานในหน้าที่ของลูกจ้าง และไม่ให้อัตราการที่ลูกจ้างต้องไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการขาดงาน

มาตรา ๔๖ ให้มีเครื่องหมายและหนังสือสำคัญประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงานป้องกันภัย เพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และให้มีเครื่องหมายสำหรับเขตพื้นที่ปฏิบัติการ ที่ตั้งที่ทำการหรือยานพาหนะ เครื่องหมายและหนังสือสำคัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนนำเอาความลับซึ่งตนได้มาในฐานะนั้น ๆ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเปิดเผยความลับนั้นแก่ผู้อื่น โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือแก่การประกอบอาชีพของผู้นั้น

มาตรา ๔๘ ความในมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๑ มิให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการทหาร

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๑) หรือ(๖) หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดมีหน้าที่ประจำในการใช้เครื่องมือสื่อสาร ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดขัดขวางมิให้ปฏิบัติหรือดำเนินการตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือขัดขวางมิให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ เมื่อมีคำสั่งอพยพประชาชนและส่วนราชการออกจากพื้นที่อันตราย ตามมาตรา ๓๙ หรือเมื่อมีประกาศจำกัดพื้นที่ตามมาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือประกาศดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ เมื่อมีคำสั่งอพยพประชาชนและส่วนราชการออกจากพื้นที่ที่จะเกิด ขวางต่อการปฏิบัติการทางทหารตามมาตรา ๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดเปลี่ยนแปลง ยักย้าย หรือทำลายเครื่องหมายสำหรับเขตพื้นที่ ปฏิบัติการ ที่ตั้งที่ทำการ หรือยานพาหนะตามมาตรา ๔๖ หรือใช้เครื่องหมายนั้นแก่สถานที่ หรือ ยานพาหนะอื่น โดยมีชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่พัน บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดแสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงาน ป้องกันภัย หรือประดับเครื่องหมายสำหรับเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานป้องกัน ภัยโดยตนเองมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานป้องกันภัย และกระทำการ นั้นเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานป้องกันภัย ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดอวดอ้างหรือนำเอาชื่อของหน่วยงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไป ใช้ในกิจการใดๆ เพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ ไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพล เรือนจัดทำแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แห่งชาติ เพื่อพิจารณาวางแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างที่ยังไม่มีแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้ผู้อำนวยการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบวางแผนเฉพาะและตั้งหน่วยปฏิบัติการขึ้นเพื่อ
ดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๖๑ ในระหว่างที่กระทรวงมหาดไทยยังมิได้ออกข้อบังคับหรือระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามมาตรา ๒๗ ให้ใช้ระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยไทยอาสาป้องกันชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
บังคับแก่สมาชิกหน่วยอาสาสมัครและหน่วยอาสาสมัครเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี